

ESTIU 2015

INFOxes

PUBLICACIÓ ESPECIAL DE LA XARXA D'ECONOMIA SOLIDÀRIA

www.xes.cat

SUMARI:

La XES es repensa i configura una nova estructura PÀG. 3

Et perdràs la Fira d'Economia Solidària? PÀG. 3

Si ets una empresa responsable, fes balanç social PÀG. 6

Proposta de llei d'economia solidària PÀG. 7

EL MANIFEST DE LA XARXA D'ECONOMIA SOLIDÀRIA

Per una economia al servei de les persones. Un altre món és possible!

Diverses organitzacions de consum, producció, intercanvi, comercialització i finançament de Catalunya ens coordinem per constituir la Xarxa d'Economia Solidària (XES).

L'economia solidària, en les seves formes més diverses, és una manera de viure que abraça la integritat de l'ésser humà.

Adoptem el terme *economia solidària* perquè designa la subordinació de l'economia a la seva finalitat, que és la de proveir, de manera sostenible, les bases materials per al desenvolupament personal, social i ambiental de l'ésser humà.

El valor central de l'economia solidària és el treball humà. La referència de l'economia solidària és cada subjecte i, alhora, tota la societat concebuda també com a subjecte. Per tant, l'eficiència econòmica no es delimita pels beneficis materials d'una iniciativa, sinó que es defineix en funció de la qualitat de vida i de la felicitat dels seus membres i, alhora, de tota la societat com a sistema global.

Plantejada en aquests termes, l'economia solidària es desenvolupa:

► **Construint-se a partir d'allò local i allò micro**, a través d'un procés que vingui des de baix i de dins, fins a l'àmbit global i macro. Tot, com a expressió de l'autogestió i l'autodeterminació en l'àmbit econòmic.

► **Desenvolupant tècniques, mètodes i pràctiques de gestió**, a més de llenguatges i maneres de relació interpersonal que siguin coherents amb els seus objectius.

► **Elaborant la seva pròpia pràctica i la seva pròpia definició de mercat**, el mercat social, que inclou els valors de la solidaritat, la reciprocitat i la coresponsabilitat.

► **Alimentant-se per mitjà de processos educatius** que desenvolupen en les persones implicades i en la societat en general la consciència que són productores i consumidores i, a més d'això, generadores de les seves pròpies necessitats.

L'economia solidària, com una nova forma de produir, consumir i distribuir, es proposa com a alternativa viable i sostenible per a la satisfacció de les necessitats de la població i de la humanitat.

Ens coordinem per constituir la XES amb el doble objectiu de:

► **Intercanviar informacions, productes, serveis i valors**, tot desenvolupant projectes d'intercooperació.

► **Difondre la nostra manera alternativa d'entendre l'economia**, tot consolidant les nostres iniciatives i constituint un nucli econòmic alternatiu.

els criteris bàsics per formar part de la XES són:

► **Potenciar el treball emancipador i no practicar cap mena d'explotació laboral**.

► **Preservar l'equilibri dels ecosistemes respectant la transició d'aquelles iniciatives que encara no siguin ecològicament sostenibles**.

► **Compartir una part dels nostres excedents en temps, espècies o diners per a l'expansió de l'economia solidària**.

► **Organitzar-se de forma democràtica i participativa**.

► **Tenir autonomia de gestió davant les administracions**.

La XES s'adhereix a la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària, creada a la ciutat brasilera de Porto Alegre en el transcurs del primer Fòrum Social Mundial, el 29 de gener de 2001.

Així mateix, manifesta la seva voluntat d'establir contactes amb les altres xarxes d'economia solidària per intercanviar experiències i treballar conjuntament.

Les organitzacions que signem aquest document fem una crida expressa a les cooperatives (de treball, de consum, d'habitatges...), les societats laborals, les associacions amb activitat econòmica, les xarxes d'intercanvi de coneixements i serveis catalanes i, en general, a totes les iniciatives econòmiques que se sentin identificades amb aquesta forma d'entendre l'economia i amb aquests objectius perquè s'incorporin a la XES.

Manifest de la Xarxa d'Economia Solidària, signat a Barcelona el novembre de 2002

L'economia serà solidària si és feminista

“No volem ser una comissió de dones que s'ocupi del suposats temes de dones: volem travessar-ho tot”.

Aquesta afirmació de Daniela Osorio, integrant de la Comissió d'Economies Feministes de la Xarxa d'Economia Solidària (XES), condensa el paper que té el feminisme en un moment com l'actual: no es tracta de parlar només de com la crisi econòmica afecta especialment les dones, sinó de mostrar que el feminisme aporta una proposta integral de transformació de la societat. Aquesta transformació ha de començar a l'economia social i solidària, que ha de ser feminista des dels seus fonaments.

La Comissió d'Economies Feministes de la XES és molt jove, però no per això té menys força ni embranzida, al contrari, els grans desafiaments als quals s'ha de fer front s'han plasmat als objectius. La comissió pretén transformar la gestió del poder per revaloritzar les cures i posar les vides al centre de les organitzacions. També vol iden-

tificar pràctiques positives de transformació social feminista, difondre-les i promoure les seves aplicacions dins de les organitzacions del món de l'ESS. Per últim, busca sensibilitzar les persones de la XES pel que fa a les qüestions de gènere i de les economies feministes.

El grup de treball s'ha proposat una tasca més interna a la xarxa per als propers dos anys: generar inquietuds en qüestions de gènere i economia feminista a la XES, elaborar eines de diagnòstic i observació de dinàmiques de gènere en les dinàmiques internes de treball i identificar bones pràctiques dins l'ESS. Els últims mesos, la comissió ha estat molt activa en l'observació de gènere en dinàmiques col·lectives. El cap de setmana del 17 i 19 d'abril, va participar a la trobada estatal de Coop57, on es va aportar l'observació de gènere de la trobada. Amb aquesta experiència, partint del document utilitzat i d'altres metodologies d'observació de col·lectius propers, s'està desenvolupant una eina pròpia que permeti fer una obser-

vació (iniciada al maig) de les dinàmiques de gènere a la XES.

El discurs de les economies feministes cada cop crea més interès, per això la presència pública també ha estat notòria. El 24 de març, la Comissió d'Economies Femi-

nistes de la XES va participar a la jornada *La borsa o la vida. Conflictos i alternatives entre economia i vida a Bilbao*. Des de la perspectiva de l'economia solidària i l'economia feminista, s'hi van oferir reflexions orientades a la construcció d'espais socioeconòmics alternatius que prioritzin la vida i les persones.

La comissió també participa activament en l'organització del Cicle de Xerrades Feministes del Col·lectiu Ronda. El 6 de juny, a Manresa, va participar al *Vermut d'economia feminista: una mirada des de l'economia solidària*. I, del 2 al 4 de juliol, també tindrà un paper destacat al V Congrés d'Economia Feminista de la Universitat de Vic, a través de diferents ponències: *Economia(s) feminista(s) y economía social y solidaria: aportes para una articulación necesaria* (Daniela Osorio Cabrera), *La Xarxa d'Economia Solidària serà feminista o no serà* (Comissió d'Economies Feministes de la XES) i *La economia serà solidària si es feminista* (Elba S. Mansilla i Joana Garcia Grenzner).

Suplement editat conjuntament per la Xarxa d'Economia Solidària (XES) i la Directa

www.xes.cat

www.directa.cat

CONTINGUTS I FOTOGRAFIES: Xarxa d'Economia Solidària
COORDINACIÓ: Carme Giménez EDICIÓ: Ignasi Franch
CORRECCIÓ: Laia Bragulat MAQUETACIÓ: Roger Costa Puyal
IL·LUSTRACIÓ DE PORTADA: François Pagès INFOGRAFIA CENTRAL: Gerard Casadevall

Aquesta publicació s'ha enviat a impremta el 15 de juny de 2015
TIRADA: 15.000 EXEMPLARS

La nova estructura orgànica de la XES i el seu procés de reflexió estratègica

El canvi organitzatiu de la Xarxa d'Economia Solidària, que incorpora elements de l'economia feminista, ha d'ajudar a respondre als reptes del moment polític i socioeconòmic actual

Durant l'últim any i mig, la XES ha dut a terme un procés de reflexió estratègica que ha transformat de manera substancial tant els objectius prioritaris com l'organigrama de l'entitat. Aquest procés el va impulsar un grup de treball sorgit en una assemblea extraordinària. A partir de l'enquesta anual que fan les entitats i les persones sòcies, es va obrir una reflexió que ha germinat en un impuls renovador, tant dels plantejaments estratègics i organitzatius com de les persones que participen als òrgans de gestió de l'entitat.

Durant el 2014, a través de dinàmiques col·lectives i de cocreació, es van definir les línies d'actuació prioritàries

Els canvis comencen per la terminologia amb què ens referim al model organitzatiu. Ara, s'incorporen conceptes de l'economia feminista

l'estructura adequada per desenvolupar-les. Es marcava un horitzó de dos anys (fins al 2017), conscients que el moment històric que vivim ens obliga a treballar amb terminis curts i amb objectius fàcilment revisables i adaptables a les realitats concretes.

Com es pot veure al nou organigrama, aprovat per l'Assemblea General, els canvis comencen per la terminologia amb què ens referim a l'estructura organitzativa. Incorporant conceptes de l'economia feminista, dividim l'estructura orgànica de la XES en dues grans àrees:

> Esfera reproductiva: desenvolupa tasques normalment invisibles o invisibilitzades que són indispensables per al manteniment de l'entitat. En formen part les comissions de secretaria, comunicació i economia, coordinades en una comissió tècnica.

> Esfera productiva: és l'encarregada de desenvolupar les quatre prioritats estratègiques fruit del procés de reflexió (relacions externes, incidència política i formació; economies feministes; xarxes territorials i sectorials; mercat social). Totes les àrees estan coordinades des d'una Comissió Permanent en la qual, per primera vegada, hi ha cinc persones triades per l'assemblea i una representant per comissió de treball, encara que la comissió continua, això sí, amb caràcter

ter obert. S'ha considerat que, d'aquesta manera, aprofundim en la democràcia directa, un dels valors base de les propostes de l'economia solidària.

Cal destacar dos elements que haurien d'actuar com a *enzims* en aquest nou organigrama. Són estructures incipients a les quals, com a la resta de comissions i grups de treball, us convidem a sumar-vos:

> Comissió de cures: encarregada de treballar una àrea de resolució de conflictes. També vol aprofundir en la reflexió

L'objectiu és que l'entitat sigui una interlocutora amb les institucions i un referent aglutinador de les propostes de transformació social

xió sobre les cures col·lectives atenent la realitat quotidiana de les membres de l'entitat i la seva salut i benestar.

> Comissió social: és la porta d'entrada a la XES, ha de treballar per entendre la xarxa i per definir uns criteris clars sobre com s'ha de dur a terme l'extensió. Faci-

litarà l'acolliment i l'acompanyament de les noves sòcies, ja siguin col·lectives o individuals.

El marc general de decisió de la XES es manté, d'acord amb la nostra tradició, en l'Assemblea General, que engloba tots els àmbits de treball i decisió de l'entitat.

S'obre un període apassionant en què el creixement i la visibilitat aconseguides per les propostes de l'economia solidària va en augment. Hem intentat adaptar la nostra organització als reptes que ens plantejarà la necessària, urgent i profunda transformació del sistema socioeconòmic. Després de la reflexió, l'estructura orgànica ha d'ajustar els seus processos confrontant els plantejaments teòricoestratègics amb la pràctica de la gestió quotidiana.

L'objectiu general del procés és que la XES sigui un referent aglutinador de les propostes que persegueixen la transformació social des de l'activitat associativa i cooperativa. I que sigui una interlocutora privilegiada amb les institucions interessades a impulsar-la, tot mantenint l'autonomia i l'aposta per la construcció d'alternatives de contrapoder real, viables econòmicament i arrelades al territori. Arriba el moment d'arromangar-se, companyes, els temps estan canviant!

I tu, et perdràs la FESC 2015?

La nova edició de la Fira d'Economia Solidària de Catalunya tindrà lloc els dies 23, 24 i 25 d'octubre a la Fabra i Coats de Sant Andreu de Palomar (Barcelona)

L'any passat, hi ha qui hi venia només buscant una aventura de cap de setmana i en sortia amb el projecte de la seva vida sota el braç i el cap ple de plans de cooperació entre entitats. Era l'objectiu de la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC) i es va assolir. Tot i que sembla que va ser ahir quan es tancaven les portes del recinte de la Fabra i Coats fins al 2015, ja tenim una nova edició de la fira a tocar. Serà la quarta i se celebrarà els dies 23, 24 i 25 d'octubre.

enguany, la FESC vol fer un pas més i teixir ponts cap a una societat més sostenible, justa i democràtica. L'eix central d'aquesta edició seran les economies feministes i la cura de les persones. També s'abordan aspectes relatius al desenvolupament territorial de les iniciatives d'economia social i solidària, el consum responsable i la sobirania alimentària. La fira vol trobar eines per continuar avançant en el desenvolupament de l'economia social i solidària (ESS) a Catalunya a partir del coneixement d'experiències pràctiques que ja s'estan duent a terme.

El recinte de la Fabra i Coats, a Sant Andreu de Palomar (Barcelona), es convertirà, un cop més, en l'aparador de les pràctiques econòmiques orientades a les necessitats humanes, gestionades de manera participativa, democràtica i socialment i ecològicament responsable. S'hi podran trobar tots els productes i els serveis necessaris per cobrir les necessitats de la vida quotidiana de la gent amb la garantia de l'economia social i solidària. La FESC s'ha convertit en un esdeveniment de referència del sector i amb projecció internacional: reuneix les diferents experiències i pràctiques d'aquest àmbit tant de casa nostra com del Kurdistan, la nació convidada d'aquest any.

Fins al proper 15 de juliol, estan obertes les preinscripcions per a les entitats exposadores que vulguin ser-hi presents. L'esdeveniment suposa una oportunitat extraordinària per donar visibilitat al teixit de l'ESS en un escenari pel qual, el 2014, van passar més de 17.000 persones (5.000 més que el 2013), que es van apropar als més de 195 estands presents i van participar a les més de cent xerrades, tallers, debats i presentacions que s'hi van programar.

Voluntàries FESC 2015

Sí vols col·laborar a preparar l'edició d'enguany de la FESC, ets la persona que estem buscant. Cerquem gent que vulgui participar a les diferents comissions (logística, continguts, gestió de persones, etcètera) que treballen en el muntatge de la fira. Si estàs interessada a ser voluntària, només has d'enviar un correu electrònic indicant la teva disponibilitat i preferències a: gestioperones@firaesc.org.

QUÈ ÉS PAM A PAM?

Pam a Pam és un mapa col·laboratiu que mostra iniciatives del consum responsable i l'Economia Solidària a Catalunya, una iniciativa de SETEM i la XES per transformar el nostre entorn a partir de la cistella de la compra.

El mapa vol posar en evidència que cada cop hi ha més alternatives que ofereixen productes de proximitat, que ens deixen invertir els nostres diners en una banca coherent amb els nostres valors, que permeten el subministrament d'energia verda i renovable a la llar, una vida més comunitària

LA XES, AL TERRITORI

La territorialització de la Xarxa d'Economia Solidària és un dels reptes de futur més importants de la organització. Durant els últims anys, la XES ha volgut donar un impuls a la creació de xarxes locals amb l'objectiu d'articular iniciatives arreu del territori català i fomentar el seu treball conjunt. Estem segures que un sector interconnectat enfortirà l'economia social i solidària.

VOLS SORTIR AL PAM A PAM?

Cal que omplis un qüestionari amb 15 criteris que validen que cumples les premisses de l'Economia Solidària:

www.pamapam.org

6 XARXES TERRITORIALS

A- BARCELONÈS NORD
B- EMPORDÀ
C- TERRASSA DE LLEIDA
D- TERRASSA
E- GIRONA
F- PROPERAMENT MARESME

12 SECTOR

1. ALIMENTACIÓ
2. ASSESSORAMENT
3. FINANÇAMENT
4. COMUNICACIÓ I CULTURA
5. CURES ESPAIS I XARXES
7. EDUCACIÓ
8. HABITATGE
9. RESTAURACIÓ
10. INTEGRACIÓ SOCIAL
11. VESTIR
12. ALTRES

FEM ELS

200

punts de consum responsable i ESS a Catalunya

ALIMENTACIÓ

1. La Calafa
2. El Mercat de la Terra
3. Riet Vell
4. Bionyam
5. Coopmercat i PortaAPorta
6. Més fresques que un enciam
7. Oxfam Internón
8. Granel
9. BeORGANIC
10. Ceres Natural
11. Home on Earth
12. Komesano
13. Biomima't
14. Cal Rosset
15. Herbolari Maria Casas
16. Verdallar
17. L'Olivera Cooperativa
18. MenjaFutur
19. Temps de Terra
20. Pachamama
21. L'economat social
22. Cooperativa Rocaguinarda
23. El Taller del Pa
24. El Manà
25. Autòctons
26. Bio Rebost de la Marina
27. Cooperativa Cydonia
28. Col·lectiu de consum agroecològic Pinyol Vermell - Ateneu Independentista i popular La Torna
29. La Sardineta. Grup d'ecoconsum de la Barceloneta.
30. Les Trementinaires de Vallcarca
31. Cooperativa El Borró
32. Cooperativa La Senalla
33. Cooperativa El Carretó
34. Acció Hortera
35. Grup de Consum Ecològic de Biologia
36. Cooperativa Cultural Rocaguinarda
37. Olokuti
38. Cafè del Centre
39. Irehom. Institut de recerca holística de Montserrat
40. BioHorta Girona
41. Botiga Oxfam-Internón
42. Cooperativa El Rebost
43. Diga-li pa
44. Pecat original
45. La Magrana Vallesana
46. Almàixera
47. Mengem Bages (Frescoop)
48. Treballem Bé Cooperatives del Bages
49. Anem al Gra
50. Altermercat
51. Ecoxarxa Garrotxa

52. Cooperativa La Granja del Cacao
53. Fleca La Llavor
54. La iaia Mercè. ASiA
55. Grup de consum Cals Karxofa
56. Cooperativa Gafarrons
57. El Brot, productes de cultiu agroecològic i d'ús casolà, SCCL
58. El Maset
59. Casal Despertaferro
60. Ecotenda
61. Grup de consum La vianda
62. Font de vida
63. El Teixit de la Terra
64. Treu banya!
65. Fleca L'Aresta
66. Cal Cases
67. Alternativa3
68. L'Heura
69. La Fonda del Saumell
70. Can Pujades

ASSESSORAMENT

1. By my eco
2. IACTA
3. Colectivo Ius Dignum sccl
4. El Risell
5. Encís
6. L'Era, Espai de Recursos Agroecològics
7. l'Eina

FINANÇAMENT

1. Oikocredit Catalunya
2. Fiare
3. Triodos Bank
4. Coop57

COMUNICACIÓ I CULTURA

5. La ciutat invisible | La Directa
6. L'Apòstrof sccl
7. BONOBO
8. Barnaciber sccl
9. Más Público
10. Llibreria Aldarull
11. Llibreria PEBRE NEGRE
12. Wopala
13. ARTFIC SCCL
14. Claraboia Audiovisual
15. Eticom Som Connexió
16. El Àrbol, SCP
17. La Caseta de l'Arbre
18. Bar Campus
19. Surt de Casa
20. Cevagraf
21. Mil Vietnam

CURES

1. COS, Cooperació i salut
2. Les 1001 dents
3. Herbolari Falset
4. Fitomims
5. Goccia Verde Manresa
6. L'Espiral
7. Migjorn. Caixa de naixements

ESPAIS I XARXES

1. Koitton Club SCCL
2. Xarxa d'Economia Solidària (XES)
3. Ateneu Cultural i Popular L' Harmonia
4. Can Batlló
5. Un sol món
6. Banc del temps de Pla de Palau
7. Fundació guifi.net
8. Positivament accelerats
9. A bona hora. Ecoxarxa del Bages
10. GATS (Grups Associats pel Treball Sociocultural)
11. C.S.A. Can Sanpere
12. Casal Independentista i Popular Can Capablanca
13. Xarxa ECO de Tarragona

EDUCACIÓ EDUCACIÓ

1. Menjador Ca la Rosa sccl
2. SETEM Catalunya
3. Biciclot
4. La Copa
5. Lleureka Projectes Eductius
6. Artijoc
7. Els Caus de Mura
8. Associació per a la Criança i Educació La Karantoina i La Bicicleta Solidària
9. Escola de naturalistes del GEPEC lo Caro
10. GEPEC-EdC
11. GEPEC-EdC
12. Arriant
13. L'Esberla
14. Associació Cúrcuma
15. Col·lectiu Punt 6
16. Labcoop sccl
17. La segona volta
18. LaCol
19. Celobert

INTEGRACIÓ SOCIAL

1. Associació GuifiBages
2. Mescladis
3. JAMGO
4. Carbó d'Ardenya i Gavarres
5. Grain Art

RESTAURACIÓ

1. La Sargantana
2. BioBento
3. Kop de mà
4. Restaurant Quinoa
5. Casal Independentista El Forn
6. Can Ramon
7. Fent País
8. L'Ariet
9. Bar Restaurant Resolis

HABITATGE

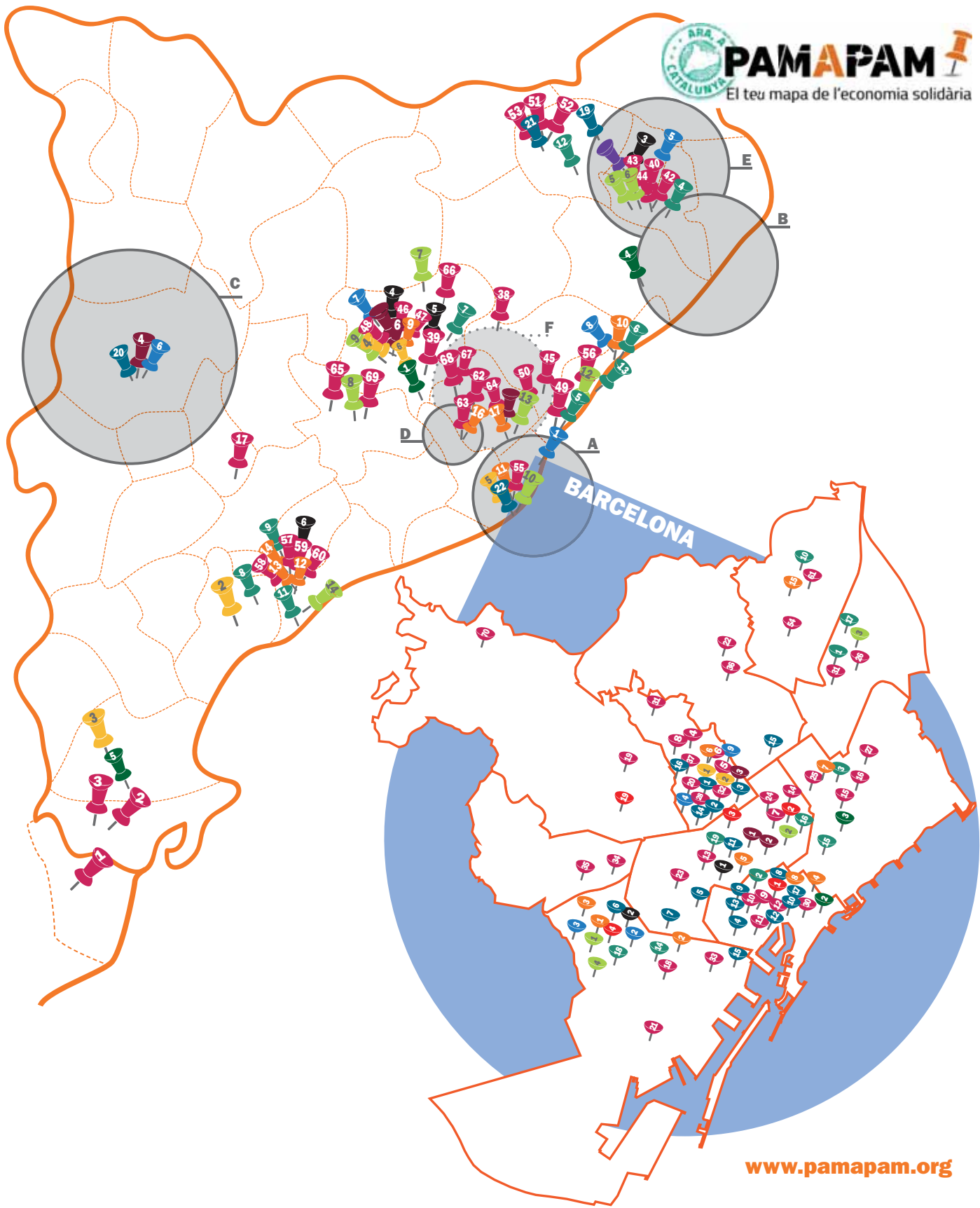
1. Goccia Verde Girona

VESTIR

1. Nudie Jeans
2. Ven y cogelo
3. Moda en Positivo
4. CET Estel Tapia
5. Montse Ibañez
6. Me lo dijo un pajarito
7. Mates
8. soleRebels
9. Humus, Vestir Sostenible
10. Parrup
11. Roba Amiga
12. Miriam Ponsa
13. Banda de Rodadura
14. La Taza Solidària
15. El Mercat Social
16. Somnens
17. Name:
18. Amapola Vegan Shop
19. Seamstress Vintage by Sílvia Jou
20. Moda Amiga
21. Criatures
22. PETTYKIPETI. L'Art del reciclatge

ALTRES

1. ARC Assegurances sccl
2. Coop de Bici
3. Goccia Verde
4. MBici Manresa de serveis amb bicicleta
5. Girasol. Recursos en energies renovables
6. CUIC

Si ets una empresa responsable, ensenya el cor: fes balanç social

Fins al 30 de juny, empreses i entitats poden emprar l'eina de la Xarxa d'Economia Solidària per mesurar i fer visibles les aportacions socials i ambientals de les organitzacions. Aquest any, incorpora novetats importants

La campanya de balanç social (BS) arriba a la vuitena edició; un any més, les empreses i les organitzacions de l'economia social i solidària (ESS) poden completar el seu balanç. A l'edició anterior, el van fer 70 organitzacions, la majoria de les quals eren cooperatives de diferents tipus. El BS és una eina desenvolupada per la XES perquè les organitzacions puguin obtenir un diagnòstic del seu funcionament intern i emprendre processos de millora. A més, fer el BS permet que l'organització s'identifiqui com a empresa de l'ESS, fet que li fa guanyar visibilitat i ajuda a engruixir el sector.

Què mesura el balanç social?

El BS està estructurat en set grans blocs, en què s'han d'anar bolcant les dades de l'organització: dades econòmiques i generals, sobre democràcia interna, igualtat, compromís ambiental, compromís social qualitat laboral i qualitat professional.

Les dades generals són la base sobre la qual es calculen bona part dels indicadors. Així, gràcies a la informació recollida en aquest apartat, sabem que les 70 organitzacions que van fer el BS l'any passat representaven una base social de 57.000 persones, facturaven 60 milions d'euros i donaven feina a 2.030 treballadors i treballadores.

A l'apartat de democràcia, es demanen dades referents a la participació, la transparència i la rotació de càrrecs a l'organització. Ens permet saber, per exemple, que una de cada tres persones treballadores de les cooperatives de treball que van fer el BS estava implicada en la presa de decisions. Pel que fa als temes d'igualtat, es mesuren qüestions de paritat entre homes i dones en diferents àmbits i les diferències salarials i les mesures d'inclusió social. Segons les dades de 2014, el 54% dels càrrecs de responsabilitat executiva estan en mans de dones i la paritat és total en espais de presa de decisió.

Quant al compromís ambiental, es recull informació sobre el consum ener-

gètic i d'aigua, la gestió de residus, el consum de paper, l'origen dels productes alimentaris, etcètera. El compromís social es mesura a partir de la implicació de l'entitat amb les finances ètiques, amb altres organitzacions de l'ESS i també en xarxes, federacions o moviments socials. L'any passat, les 70 organitzacions participants tenien 854.000 euros dipositats en entitats de finances ètiques i feien el

20% de les compres a altres organitzacions de l'ESS.

Els dos últims apartats són els que tracten de la qualitat laboral i professional. Al primer, s'envien qüestionaris a les persones treballadores de l'entitat perquè elles mateixes avaluin anònimament les seves condicions laborals. A l'edició anterior, un 35% del total de persones ocupades van contestar el qüestionari. Allò

més ben valorat, en una escala d'1 a 10, va ser el grau de compliment en el pagament de nòmines (8,62), l'autonomia per organitzar-se la feina (8,5) i el suport de l'equip humà (8,2); el menys valorat té a veure amb el sou (6,62), la sobrecàrrega de feina (6,92) i les condicions físiques i materials de l'entorn de treball (7). També s'envien qüestionaris a empreses i persones clientes o usuàries perquè avaluin (també de manera anònima) la qualitat del producte o el servei oferts.

Novetats de l'edició d'enguany

► **Acompanyament personalitzat:** a totes aquelles organitzacions que demaneu el segell i que, per tant, signeu la carta de compromisos de millora, us farem un seguiment personalitzat d'aquests compromisos i us recomanarem possibles itineraris de millora (espais d'assessorament i formació, tallers, etcètera).

► **Posicionament als aparadors de l'economia solidària:** estem tancant acords de col·laboració amb els tres principals projectes de mapatge d'alternatives econòmiques que hi ha a Catalunya ara mateix: Barcelona+Sostenible, la Consumpedia del CRIC (revista *Opcions*) i Pam a Pam. Amb aquests acords, totes les organitzacions que facin BS es mostraran als tres mapes com a alternatives de consum responsable.

► **Informe final editable:** una vegada l'organització hagi acabat el BS, a més de tenir-lo en pdf, també tindrà l'informe final en format editable. D'aquesta manera, serà més fàcil que pugui introduir la informació en una memòria de sostenibilitat o responsabilitat social. Estem treballant, també, en una plantilla per a la confecció de memòries.

Cada cop més organitzacions fan el balanç social, símptoma que la cultura empresarial basada en els principis de l'economia social i solidària s'estén. Esperem que aquest any encara siguem més perquè voldrà dir que la transformació cap a altres maneres de fer economia segueix el seu camí.

ENXARXA'T AMB L'ECONOMIA SOLIDÀRIA!
Fes-te soci de la XES i participa de les diferents comissions

xes www.xes.cat
info@xes.cat

directa.cat
La Directa amb l'economia solidària
Subscriu-te a la Directa!

La proposta de Llei d'economia social i solidària està en marxa

El que caracteritza aquesta iniciativa no solament és el contingut, sinó la manera com s'ha construït: cooperativament

El 7 de maig passat, a la Flor de Maig –baluard històric de l'economia cooperativa– i en el marc de l'assemblea de la XES, es va aprovar la proposta de Llei d'economia social i solidària. Es tracta de la culminació d'un procés de més d'un any de treball de la comissió encarregada i creada *ad hoc* per a la redacció de la proposta. Amb una resolució del Parlament de Catalunya com a punt de partida, la XES decideix avançar-se i ser pionera legislant sobre el que és experta: l'economia social i solidària (ESS).

Però l'important no és l'objectiu final: són els mètodes els que acaben conformant les petites transformacions quotidianes. Així, a l'assemblea del dia 7 de maig, els companys i les companyes vam acabar de conformar la llei a partir de la proposta del grup de treball. Mitjançant el debat i la construcció col·lectiva, vam acabar de redactar-la de manera cooperativa. El resultat és una llei marc, una llei de màxims que no pretén legislar i regular què han de fer les iniciatives de l'economia solidària, sinó aglutinar i definir les pràctiques que conformem el moviment en si mateix. Alhora, la nostra voluntat legislativa és aixopugar i promocionar l'economia social i solidària en tots els àmbits vitals.

La norma consta de quatre títols i 35 articles que intenten donar forma al que, segons la XES, hauria de ser l'economia solidària del futur. El títol primer, en la

seva definició i principis, conforma la silueta, les bases de l'economia solidària, els paràmetres on se situaran les entitats de l'ESS, independentment de la seva formulació jurídica.

Les polítiques públiques per a la promoció de l'ESS hauran d'implicar,

sense fissures, una administració pública compromesa amb una veritable transformació socioeconòmica. Així doncs, la inclusió de clàusules socials, la cessió d'ús de terres o immobles en desús o la presa de decisions de manera participativa amb la fórmula de la concertació pública-

cooperativa-comunitària hauran de ser mesures imprescindibles en el camí cap a una economia postcapitalista. Mesures que anirien acompanyades d'estratègies de foment del treball i polítiques encaminades a la promoció de l'ESS en política tributària, creditícia i d'assistència tècnica i capacitació.

Finalment, a través de la creació del Consell Superior de l'Economia Social i Solidària de Catalunya com a organisme de promoció, es pretén crear un ens fiscalitzador de l'activitat i del compliment de la llei. A l'últim títol, en coherència amb la línia de construcció col·lectiva i d'autogestió que ens caracteritza, es

La norma consta de quatre títols i 35 articles que intenten donar forma al que, segons la XES, hauria de ser l'economia solidària del futur

fomenta la resolució alternativa dels conflictes que puguin sorgir en el marc del seu compliment.

Engresquem les persones que encara no heu donat un cop d'ull al projecte a fer-ho. No es tracta, en absolut, d'un procés tancat: de ben segur, inclourem noves modificacions a la llei per millorar-la i fer que sigui un procés viu i permeable als canvis constants de les entitats de l'economia social i solidària.

La vocació internacionalista de la XES pren un nou impuls

Dels orígens de la XES, lligats al primer Fòrum Social Mundial de Porto Alegre, sempre hem tingut vocació internacionalista. Aquesta vocació es va concretar l'any 2011 amb l'organització del Congrés Fundacional de RIPESS EU, la branca europea de la Xarxa Internacional de Promoció de l'Economia Social i Solidària. Fruit d'aquest procés, la Comissió Internacional de la XES va dur a terme una tasca de descobriment, suport i aprenentatge mutu amb altres xarxes i organitzacions del continent. En aquest sentit, vam participar al comitè coordinador de RIPESS EU i vam gestionar la invitació del país o xarxa que, cada any, ens explica la seva realitat durant la Fira d'Economia Solidària.

Ara, un cop culminat el procés de reflexió estratègica, després de dos anys

de treball intens a RIPESS, és el moment de teixir relacions més alineades amb les quatre prioritats que s'han definit durant el procés de reflexió estratègica (les podeu llegir en aquesta mateixa publicació, a la pàgina 3).

Amb aquest objectiu, la Comissió Internacional impulsa una Comissió de Relacions Externes, Incidència Política i Formació, que manté les responsabilitats de l'àmbit internacional prioritzant les aliances amb altres moviments socials o lluites i treballant la incidència política. També treballa la proposta de llei d'economia solidària conjuntament amb el grup de treball que l'ha preparada i impulsa estratègies de formació transversals. Per desenvolupar aquestes tasques, s'ha desglossat en tres grups de treball o comissions: Formació, Llei i Externes.

La Comissió d'Externes recull el llegat de l'antiga Comissió Internacional i intenta reforçar un model de relacions internacionals on la XES esdevé un pont entre projectes o iniciatives que treballen terrenys similars a països diferents, no tant en un agent generador de projectes i gestor de subvencions, es potencia i prioritza el rol de la XES com a subjecte polític, cosa que ja es venia fent informalment en aquesta àrea de treball. Per ara, ja s'han coordinat diverses activitats sobre Itàlia, Grècia, Turquia... També es teixeixen aliances amb altres moviments socials afins en l'àmbit local, per exemple, participant a la Fira del Comerç Just i la Banca Ètica, donant suport a la vaga de Movistar, formant part dels OSCE Days (jornades sobre economia circular i codi

obert) o coordinant una llarga llista de participacions en taules rodones i xerrades. També es contribueix a visibilitzar la proposta de llei d'economia solidària i el conjunt de catorze mesures que, presentades de cara a les eleccions municipals, servirien per enfortir l'economia social. El canvi polític als ajuntaments obre perspectives molt interessants que requeriran tàctica i estratègia per poder incidir al màxim, sense perdre l'autonomia necessària, però també amb potència per construir i transformar la realitat.

Com en totes les àrees de treball de la XES, fan falta mans, caps, cossos i desitjos. Les persones interessades a participar-hi us podeu dirigir a la següent adreça electrònica: internacional@xes.cat.

14 mesures pel canvi social

Amb les eleccions municipals a l'horitzó, la Xarxa d'Economia Solidària va proposar diverses maneres de propulsar una transformació econòmica des de les administracions locals

Volem recuperar i transformar els nostres barris, pobles i ciutats perquè tots i totes hi visquem dignament. Des de la Xarxa d'Economia Solidària, empenyem aquesta voluntat de transformació posant en marxa una altra economia per fer que el canvi sigui substancial. Amb la vista posada a les darreres eleccions municipals del 24 de maig de 2015, vam llançar una proposta de catorze mesures amb què les administracions locals poden participar de la democratització econòmica. Us en fem un resum ([podeu llegir les catorze mesures completes a www.xes.cat](#)):

- L'impuls d'una nova matriu econòmica necessita de tots els agents socioeconòmics del canvi. Proponem, per tant, la creació del Consell Local de l'Economia Social i Solidària, integrat pels departaments de l'administració local, el conjunt d'iniciatives de l'economia social i solidària (ESS) i les entitats veïnals, culturals o educatives. Proponem que, allà on sigui possible, es creï una agència de desenvolupament local orientada a transversalitzar l'ESS, amb seu en un equipament públic des d'on es puguin desenvolupar els programes formatius i altres mesures.
- L'obertura del patrimoni públic a les iniciatives de l'ESS pot significar la cessió

d'infraestructures públiques per a l'ús de l'ESS local i, alhora, suposa l'impuls de la recuperació, la restauració i el manteniment de l'antic patrimoni cooperatiu i associatiu local.

- Cal tirar endavant programes d'iniciatives de l'ESS que desenvolupin les capacitats de les persones. A més d'organitzar programes formatius adreçats al públic general, s'han de tirar endavant programes específics centrats en l'assessoria, formació i acompanyament de noves iniciatives socioeconòmiques,

especialment les que generin ocupació i preservin els béns comuns.

- Una promoció econòmica integral també inclou la relocalització del crèdit i la seva utilització per donar suport a projectes productius. Cal promoure la creació de fons col·lectius de crèdit, coordinats amb les entitats de l'ESS dedicades a les finances ètiques.
- Cal impulsar el mercat social local i fomentar la densitat dels intercanvis i la intercooperació entre projectes de l'ESS. Com que ha de poder abastir el conjunt de

les necessitats socials, s'ha de fomentar la compra i la contractació pública socialment responsable, prioritzant criteris socials, ètics i ambientals.

- El suport municipal és fonamental per a la recuperació d'empreses privades en crisi per mitjà d'empreses de l'ESS, dotant un fons específic per aconseguir aquesta finalitat i participant d'un procés d'acompanyament.
- En aquells municipis on no es desenvolupin programes de municipalització de béns i serveis, cal impulsar la cooperativització en aquest àmbit, per exemple, en la gestió de residus, la gestió forestal, les energies renovables, l'aigua...
- Ja que l'objectiu principal és el bon viure de les persones i amb la idea de tendir al seu acompliment, ens adherim a la *Carta per a una sobirania alimentària des dels nostres municipis* i a la *Proposta energètica municipalista de la Xarxa per la Sobirania Energètica*.
- Cal que els governs municipals reconeguin l'espai públic digital com a espai de gestió comunitària. Per tant, cal que promoguin l'accés a les noves tecnologies i a la xarxa; els usos socials, cooperatius i col·laboratius de les TIC; l'ús de software i hardware lliure a l'administració; l'establiment d'infraestructures tecnològiques de caràcter obert i de gestió comunitària...
- Finalment, cal crear un relat sobre la transformació socioeconòmica dels municipis. Visualitzar les iniciatives, fer mapeigs, elaborar guies, recuperar la memòria cooperativa, fomentar la participació...

HI HA ALTERNATIVES!
Una altra economia
és possible ja existeix.
I és el futur present!

Podràs veure-la
i sentir-la els
dies 24 i 25
d'octubre a la IV
Fira d'Economia
Solidària que
organitza la XES

**IV Fira
d'economia
solidària
de Catalunya**

www.xes.cat
www.firaesc.org
#FESC2015

COM ARRIBAR-HI

Fàbrica de Creació Fabra i Coats
Carrer Sant Adrià, 20 - 08030 Barcelona

Segre - Sant Adrià (parada 1338): 11, 40
Segre - Parellada (parada 3283): 11, 40
Segre - Pl. Can Fabra (parada 127): 40, 73
Pl. Can Fabra (parada 2488): 126

Sant Andreu (L1)

Sant Andreu Comtal

c. Sant Adrià, 2-8
(Estació 257)

Organitza:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

